

93. STYRACACEAE

door

S. J. VAN OOSTSTROOM en TH. J. REICHGELT ¹⁾
(Rijksherbarium, Leiden)

Heesters of kleine bomen, vaak met sterharen of schubben. Bladen verspreid, enkelvoudig, zonder steunblaadjes. Bloemen alleenstaand, in bundels of in tros- of pluimvormige bloeiwijzen, tweeslachtig, actinomorf. Kelk 4—5-spletig of -tandig, of gaafrandig. Bloemkroon vergroeidbladig, met 4—5(—8) slippen. Meeldraden 5—16, in één krans, meestal onderling en met de bloemkroon vergroeid; helmknoppen meestal met lengtespletten openspringend. Vruchtbeginsel 1, meestal bovenstandig, soms halfonderstandig of onderstandig (o.a. bij Halesia), meestal bovenaan 1- en onderaan 2—5-hokkig; zaadknoppen anatroop, 2—8 per placenta, doch vaak slechts 1—2 tot ontwikkeling komend. Stijl 1; stempels 1—5. Vrucht meestal een steenvrucht, met een vlezig tot droog mesocarp en een steenhard endocarp, soms doosvruchtachtig. Zaden met goed ontwikkeld endosperm en een recht of weinig gekromd embryo.

8 geslachten met ca. 120 soorten in het Middellandse Zee-gebied, O.-Azië, de oostelijke Verenigde Staten en Midden- en Z.-Amerika.

L i t.: J. PERKINS, *Styracaceae*, in Engler, *Das Pflanzenreich* IV, 241, 1907, p. 1.

1. **HALESIA** Ellis ex L., *Syst. Nat.* ed. 10, 1759, p. 1044, 1369 (nom. cons.).

Type-soort: *H. carolina* L.

Bladen gezaagd, gesteeld, 's winters afvallend. Bloemen in okselstandige bundels aan takken van het vorige jaar, hangend. Kelk 4-tandig. Bloemkroon 4-slippig, breed klokvormig, wit of bleek rose. Meeldraden 8—16, onderaan onderling en met de bloemkroon vergroeid. Vruchtbeginsel halfonderstandig tot onderstandig, onderaan 2—4-hokkig. Stijl draadvormig, met onduidelijke stempel. Vrucht een langwerpige, droge steenvrucht, met 2—4 vleugels; steen 1—3-zadig.

3 of 4 soorten in oostelijk N.-Amerika, 1 in O.-China.

1. **Halesia carolina** L., *Syst. Nat.* ed. 10, 1759, p. 1044 — S n e e u w k l o k j e s - b o o m .

H. tetraptera Ellis, in *Philos. Trans. Roy. Soc. London* 51, 1761, p. 932.

Heester of boom, tot ca. 10 m hoog. T a k k e n in de jeugd dicht bezet met sterharen, later kaal. B l a d e n eirond of elliptisch tot langwerpig eirond, ca. 5—15 cm lang, met spitse of toegespitste top en wigvormige of afgeronde voet, gezaagd, in de jeugd dicht sterharig, spoedig kaal aan de bovenzijde; bladsteel ca. $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ cm lang. B l o e m e n 2—7 bijeen, hangend aan ca. 1—2 cm lange, dicht behaarde stelen. B l o e m k r o o n 4-lobbig, 1—1 $\frac{1}{2}$ cm lang, wit. M e e l d r a d e n 10—16, met weinig behaarde helmraden. V r u c h t b e g i n s e l halfonderstandig, 4-hokkig. V r u c h t in omtrek langwerpig of langwerpig omgekeerd lancetvormig tot -eirond, door de blijvende stijl gekroond en met 4 vleugels, 2—4 cm lang. B l o e i t i j d: mei.

N e d.: In tuinen en parken gekweekt; soms min of meer verwilderd, zo vroeger

¹⁾ Met medewerking van F. A. STAFLEU (Utrecht), die de nomenclatuur verzorgde.

93. STYRACACEAE, 1. HALESIA

in het Heemser bos bij Hardenberg, 1868; bij Doetinchem (Kruisberg), 1885 en misschien in het Buskersbos bij Winterswijk, 1936.

A r.: Zuidoostelijke Verenigde Staten.

O p m.: Volgens de meeste auteurs zijn *H. carolina* L. en *H. tetraptera* Ellis synoniem. GODFREY, in *Rhodora* 60, 1958, p. 88, daarentegen beschouwt ze als twee soorten; op grond van zijn opmerkingen zouden o.i. de in Ned. gevonden exemplaren tot *H. tetraptera* Ellis moeten behoren.